

Примѣръ. За $3\frac{3}{4}$ лакти плащно заплатени 11 гр. и половинк; да ся найде, колко чиняшь 12 лактие отъ това плащно?

$$\begin{array}{rcl} \frac{3\frac{3}{4}}{12} \text{ лакт.} & - & 11\frac{1}{2} \text{ гр.} \\ \text{,,} & - & x \\ \hline 3\frac{3}{4} : 12 & = & 11\frac{1}{2} : x; \end{array} \left. \begin{array}{l} \text{право съдръжаніе.} \\ \text{и} \end{array} \right.$$

или, като приведемъ цѣлы-ты числа съ дроби-ты имъ въ неправилни дроби, ще излѣзе:

$$\begin{aligned} \frac{15}{4} : 12 &= \frac{23}{2} : x; \text{ оттукъ} \\ x &= 12 \times \frac{23}{2} \times \frac{4}{15} = 36\frac{4}{5} \text{ гроша.} \end{aligned}$$

178. Ако ли въ съразмѣрностъ отъ дадено пытаніе влизатъ *съставни именованы числа*, то тѣхъ трѣбва пръвъ да привождамъ въ числа отъ еднаквото по-малко наименование отъ пытаніе-то, т. е. въ несъставни-ты числа, и послѣ да тръсимъ неизвѣстното число.

Примѣръ. За единъ дрехъ отходи $4\frac{1}{4}$ лакти сукно, широко 1 лакъть + 1 рубъ + 1 грехъ; да ся найде, колко лакти сукно, широко 2 лакти + 1 рубъ + 1 грехъ ще иде за сѫщъ-тъ дрехъ?

$$\begin{array}{lll} 1 \text{ лак.} & +1 \text{ руб.} & +1 \text{ гр.} = 4\frac{1}{4} \text{ лак.} \text{ дълго} \\ 2 \text{ ,,} & +1 \text{ ,,} & +1 \text{ ,,} = x \text{ ,,} \end{array}$$

Тукъ между числа-та на лакти-ты отъ дължинк и ширинк отношение-то е обрънжто; зачтото, колкото е по-широко сукно-то, толкова по-малко лактие щѣтъ идуть за дрехъ-тъ; заради това имамы съразмѣрностъ

$$(2 \text{ лак.} + 1 \text{ руб.} + 1 \text{ гр.}) : (1 \text{ лак.} + 1 \text{ руб.} + 1 \text{ гр.}) = 4\frac{1}{4} : x.$$

Два-та пръви членове отъ тѣжъ съразмѣрностъ, като еднородни съставни числа, да приведемъ въ грехове:

$$\begin{array}{l} 2 \text{ лак.} + 1 \text{ руб.} + 1 \text{ гр.} = 35 \text{ греха} \\ 1 \text{ лак.} + 1 \text{ руб.} + 1 \text{ гр.} = 19 \text{ греха} \\ \text{и } 4\frac{1}{4} = \frac{17}{4}; \text{ тога} \end{array}$$

съразмѣрностъ-та ще стане:

$$\begin{aligned} 35 : 19 &= \frac{17}{4} : x, \text{ отгдѣ-то} \\ x &= \frac{17}{4} \times \frac{19}{35} = \frac{323}{150} = 2\frac{23}{150} \text{ лакт.} \end{aligned}$$